

Ne morem reči: Moj prijatelj Y »poje«, »peva« dramo, tragedijo; pač pa jo pesni! Tudi Nemci rabijo tisti »singen« za »dichten« ter »Sänger« za »Dichter« samo v prenesenem (poetičnem) jeziku. Terminus technicus za vse pesniško ustvarjanje pa je in bodi: pesniti! . . .

A. Aškerc.

Drugi koncert »Glasbene Matice«, prirejen na sv. Treh kraljev dan v »Narodnem domu«, se je izvršil v znamenju njenega koncertnega vodje, g. Mateja Hubada, vrnivšega se z Dunaja.

Če si ni moglo dati občinstvo že pri prvem letošnjem, spominu na Njeno veličanstvo cesarico Elizabeto posvečenem koncertu duška svoji navdušenosti spričo visokega pomena žalne koncertne manifestacije, se je javilo to navdušenje le tem burnejše pri drugem koncertu.

»Glasbena Matica« je prav ustregla muzikalnemu razumništvu, da je izdala tiskane vodilne misli in motive k prvi koncertni točki: 5. simfoniji Petra Iljiča Čajkovskega (op. 64. za veliki orkester).

Razvijajo in prepletajo se v ti simfoniji motivi lahkotno, da ni težko pojmiti skladateljevih smotrov tudi z navadnim poslušom; muzikalno izobrazanim poslušalcem pa je bilo tematiško navodilo pripomoček, s katerim so se povzpeli do le večje slasti in popolnejšega užitka. Iz nevenljive krasote te velezanimive skladbe veje neskončna milina brezkrayne ruske stepe, navdajajoče te z otožnimi mislimi; dalje čuješ in vidiš preprosto kretanje ruskega človeka na plesišču, prevzame ti pa uho tudi ponositi nastop junaškega ruskega naroda v ljutem boju, zmagonosnem navalu vojnih čet, v odmevu njih žalnih krikov in radostnih vzklikov; in naposled se ti zdi, kakor da pojo odhajajoči junaki ponosno pesem o dobljeni bitki!

Čajkovskega V. simfonija je krepka epopeja, katero smemo primerjati Beethovna tretji simfoniji, a spričo sedanjega razvitka v godbi se odlikuje mimo te z bogatejšimi izrazili neutesnjene, prosto in smelo se javljajoče moderne glasbe.

Navzlic mnogovrstni in različni usposobljenosti orkestrskega osebja je dosegel koncertni vodja g. Matej Hubad popoln učinek, in za ta uspeh ga je občinstvo večkrat zahvalilo prav burno. Mimogrede naj opomnim, da je vvodni tema simfonije sličen pričetnemu vojevitemu motivu v »meno mosso« druge poloneze Chopinove op. 26., od katerega se razlikuje pač po ritmu. Sodeč po izrazih zadovoljnosti občinstva, sta ugajala izmed štirih oddelkov Čajkovskega simfonije najbolj drugi in četrti; naravno, ker sta različna po vsebini in po završetku; tretji odstavek, zavrt v valčkovno obliko, je z glasbenega stališča nasproti drugim oddelkom manjše vrednosti.

Odobravati je, da je izbral g. koncertni vodja sluhu v počitek kot nekaj »intermezzo« prelepo kitico srbskih narodnih pesmi. Dasi ni nobena pesem celokupna niti po vsebini niti po obliki, kajti misli se porajajo nekako aforistično, vendar vre iz njih živo čuvstvo, pristno oduševljenje. Ob mojstrskem izvajanju odličnega matičinega mešanega zbora so se pretakali ti spevi kakor biseri in dragoceni prozorni kamenčki po bistri, žuboreči vodici.

Kakor v simfoniji so se i v teh narodnih pesmih kazale posledice občudovanja vredne energije koncertnega vodje in pa sad neumorne požrtvovalnosti pevcev in pevk. Kak pianissimo v ženskih in zamolklo' donečih moških glasovih!

Isto velja o reprodukciji pri nas še ne proizvajanega Dvořakovega »Te Deuma«. Naj izpregovorim le o solistih: gospe Kulichovi-Linhartovi, sopranistki,

in baritonistu g. Nollju. Kako peva ta vedno s polnim grlom in še s polnejšim čuvstvom, je znano vsakomur. Naloga baritonistova ni lahka baš v tem umotvorni; izvršati pevec jo gotovo drugoč izvrši ta še lepše. Navzlic lahki hri-pavosti ni se umaknila g. Kulichova-Linhartova v Dvořakovi zahtevalni pesmi ji poverjeni nalogi. Občudoval sera nje mogočni, sopevec smagovito radkličujoči glas; pela je gospa Linhartova fino, točno in zanesljivo, da, celo emfatično; svecni ji glas čisto le polne. Hvaliti ni izgovarjanja *e* mesto *a* in *u* mesto *o*. Našemu pevstvu postane gospa Kulichova-Linhartova gotovo prav dragocena pridobitev.

Dr. R. B.

Slovensko gledališče. Doba od 15. decembra m. l. pa do 15. januarja t. l. je bila zlasti zaradi tega zanimiva, ker nam je prinesla prvo izvirno slovensko igro letošnje sezone. Dne 20. decembra se je uprizoril namreč prvič »Sin«, rod-binska drama v štirih dejanjih, episal Engelbert Gangl.

Anton Slemenec, posestnik in davčni uradnik v pokoju, okreva po dolgi bolezni. Mišlil je, da mu baje že zadaja ura; tem bolj je vesel, da more spet hoditi, četudi samo ob palici. Veselje mu kaži odino spomin na njegovega izgubljenega sina Cirila. Pred petimi leti je bil le-ta stopil predelej ter zahteval od njega denarja; zaljubljen je bil v devico, katere imena ni hotel povedati, in katera po njegovi trditvi sama še nič ni vedela o njegovi ljubezni; ustanoviti si je hotel najprej svoj dom, potem si priboriti še njo. Ker mu oče denarja ni dal in ma ga tudi ni mogel dati, je odšel v svet, in od tistega časa niso nič več slišali o njem . . .

Vse to zvemo iz pogovora, katerega imata Slemenec in njegov sosed in dobri prijatelj Matej Slak, v čigar trgovini je bil prej Ciril, in katerega je Slemenec z njegovo hčerko Marico vred nočej povabil na večerjo, da bi se akupaj veselili njegovega okrevanja. Obenem naj bi se praznovala saroka domače hčerke Tilke z zdravnikom dr. Trdino, ki je med boleznijo Slemenčevo zahajal v hišo ter se pri ti priliki zagledal v ljubernive dekletce. Veselje bodo še popolnejše in zabava še živahnjša, ker se nadejajo tudi dr. Trdine sestre Helene, ki je v neki trgovini na Dunaju v službi. Brat je šel sestri naproti, in obeh zdaj pričakujejo.

Iz časopisov, ki jih prinese dekla, zvesta Slemenec in Slak, da je dunajski tvrčki Adler & Comp. oplenił nje poslovodja Artur Neuberg blagajnico, in da je odnesel vrednosti do 10.000 gld. Slemenec se razvname radi nepoštenosti ljudi, ne da bi siutil, kdo je zločinec.

Prizor, v katerem nastopita mlajši sin Slemenčev, Metod, in Marica, hčerka Slakova, nas pouči o tem, da je med njima nežno, srčno razmerje. Svojo ljubezen skrivata, ker hoče Marica tako; a ne posreči se je jima zatajiti bistroumni sestri Metodovi in Trdinovi nevesti, ki najbrž iz lastne izkušnje ve, v kako ne-snatnih pojavih se včasih razodeva ljubezen. V jako prisrčnem razgovoru jima da razumeti, da že davno zua za njiju skrivno ljubezen.

Príhod dr. Trdine in njegove sestre Helene spravi novo življenje na oder. Helena je žalostna, potrta, vsa druga, nego jo je poznal prej brat; vse kaže, da duševno trpi. Prizadevajo si, da bi jo razvedrili. Zapoje neko pesmico, a pesmica ima nasproten učinek, nego so ga namerjali. Poskusijo torej drugo sredstvo; razkazujejo ji fotografije. Pri sliki izgubljenega sina Cirila se zdrzne Helena in strmeč vpraša, kdo je to; ko ji povedo, da je to domači sin Ciril, še bolj ostrmi.